299919

ENTATIE PLAN TOEKOMST
NEDERLANDS VOETBAL
ENS CORONA (RELEVANT
)

TOEKOMST NEDERLANDS BETAALD VOETBAL

"Het betaald voetbal wil absoluut niet aan het overheidsinfuus, maar beperkte steun vanuit de overheid. Daarbij willen wij een perspectief ontwikkelen om in de toekomst weer veilig voetbal zonder, met of gedeeltelijk met publiek te kunnen spelen, waarbij wij met vooraanstaande partners werken aan innovatieve en veilige oplossingen om in die nieuwe werkelijkheid de binding met het publiek te behouden en te versterken"

PROBLEMATIEK BETAALD VOETBAL

- Voetbal is een echte publiekssport. Ten opzichte van andere grote voetballanden, die veelal drijven op mediagelden, zijn Nederlandse clubs zwaar afhankelijk van bezoekersinkomsten (kaartverkoop, horeca etc.) en veelal lokale sponsoring (B2B). Normaal een gezond businessmodel. Alleen deze succesfactor maakt onze bedrijfstak in tijden van corona juist extra kwetsbaar. Niet kunnen voetballen, betekent simpelweg geen inkomsten/omzet voor Nederlandse clubs.
- Het betaalde voetbal levert naast een enorme economische bijdrage, ook een belangrijke maatschappelijke waarde op het gebied van gezondheid, verbinding in de samenleving, trots en plezier voor 4.3 miljoen voetballiefhebbers. We moeten ervoor waken dat deze maatschappelijke kracht niet verloren gaat voor Nederland.
- Door de corona-crisis dient er een stevige herziening van de financiële exploitatie bij clubs gedaan te worden, waarbij er een hoop doorlopende verplichtingen zijn (contracten etc.). Daarbij komt dat grootschalige evenementen met publiek vooralsnog aan het eind van de rij staan, waar het gaat om de versoepeling van beperkingen.
- Er is dus een vangnet nodig die de tijd overbrugt en die nodig is om gezamenlijk een fundamentele transitie te kunnen maken naar een nieuwe, duurzame en financieel gezonde toekomst voor de bedrijfstak voor de komende jaren.

PROBLEMATIEK BETAALD VOETBAL

- Gezien de acute problemen bij clubs kunnen we helaas deze transitie niet geleidelijk maken, maar hebben we ook hulp nodig van de overheid om dit te realiseren.
- Hierin vindt de sector het belangrijk ook eigen verantwoordelijk te nemen, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.
- Daarnaast garanderen wij dat publiek geld niet gebruikt voor andere doeleinden, dan enkel voor de specifieke gevolgen van de corona-crisis. Clubs die aanspraak willen maken op steun van de overheid dienen wel aan bepaalde voorwaarden te voldoen, aantoonbare coronaschade hebben en een plan van aanpak op te stellen voor de lange termijn.
- Naast de eerste, acute en hoge nood voor financiering om de negatieve effectieven op het bedrijfsresultaat door Covid-19 op te vangen, wil de bedrijfstak ook de duurzame transitie naar een nieuwe werkelijkheid inzetten. Betaald voetbal is een publiek gedreven bedrijfstak en de herziening van de financiële exploitatie en het verdienmodel vergt tijd, maar ook innovatiekracht om verandering mogelijk te maken. Daarom willen we investeren in nieuwe initiatieven en pilots.

INDELING PLAN

Voorwoord

Visie

Uitgangspunten

1. **Maatschappelijk belang betaald voetbal**
   A. Sociaaleconomische belang bedrijfstak
   B. Economische Schade
   C. Wat doet de sector zelf?
   D. Steunpakket
2. **Veilig voetballen**
   A. Protocol veilig voetballen; van individueel trainen naar competitiewedstrijden (indiening 1 juni 2020).
3. **Veilig en innovatieve voetbalbeleving**
   A. Protocol verantwoord en innovatieve voetbalorganisatie, zonder publiek (1 juni 2020).

VISIE

Toekomst van Nederlands betaald voetbal

"Wij staan voor een bedrijfstak die na de corona-crisis op een toekomstbestendige manier haar maatschappelijke en sportieve functie kan blijven vervullen. Een financieel gezonde sector die mensen laat genieten van topsport; een bedrijfstak met topsporters die mensen plezier geeft, inspireert, verbindt en trots biedt."

Uitgangspunten:

- Volksgezondheid en veiligheid van (voetballend) Nederland op 1;
- Het betaald voetbal wil de maatschappelijke voorbeeldrol (blijven) vervullen in de samenleving;
- Financieel, eerlijk en solidair vangnet creëren voor clubs die het moeilijk hebben door de gevolgen van de coronacrisis;
- In samenwerking met de voetbalwereld, overheid, RIVM en partners het voetbal veilig en verantwoord opstarten binnen de nieuwe werkelijkheid;
- Zorgen voor een veilige, optimale en innovatieve voetbalbeleving voor supporters.

HET VRAAGSTUK MAATSCHAPPELIJK ECONOMISCH

A. Sociaaleconomische belang bedrijfstak
B. Economische Schade : wat is de omvang van de uitdaging?
C. Wat doet de sector zelf?
   - Wat kan de branche zelf invullen?
   - Hoe verhoudt zich dit tot generieke steun, zoals de NOW?
   - Wat blijft er dan nog over?

D. Steunpakket
- In welke vorm?
- Onder welke condities

MAATSCHAPPELIJK BELANG:

1. A Spin-off betaald voetbal

1. Economisch:

- Betaald voetbal biedt werkgelegenheid aan zo'n 10.000 mensen, dit zijn indirect en direct 10.000 banen voor Nederland.
- 10.560 partners zijn gelieerd aan het betaald voetbal, hoofdzakelijk MKB ondernemers.
- Jaarlijks betaalt de bedrijfstak 190 miljoen euro belastingen en is daarmee een nettobetaler aan de overheid.
- De sector draagt 1.3 miljard euro bij aan het Nederlandse BBP.

2. Maatschappelijk:

- 4.3 miljoen fans die genieten van betaald voetbal.
- De KNVB is met ruim 1 miljoen leden de grootste sportorganisatie van Nederland.
- Internationale prestaties van het Nederlands voetbal dragen aan bij de promotie van Nederland wereldwijd.
- Een inspiratiebron voor vele kinderen, ouderen en jongeren om zelf te sporten.
- Betaald voetbal draagt bij aan een sterkere, gezondere en hechtere samenleving.
- Op lokaal en regionaal niveau vervullen Eredivisie (175 projecten) en KKD clubs (153 projecten) een belangrijke maatschappelijke rol.
- De totale maatschappelijke waarde van voetbal is berekend op 2.18 miljard (PWC, 2013). Betaald voetbal maakt hier een onlosmakelijk en belangrijk deel van uit

MAATSCHAPPELIJK BELANG:

1.B Economische schade: Betaald voetbal is een publiekssport

Omzetderving:

Seizoen 19/20: **96 miljoen euro**

Seizoen 2020/'21 (tot 1/1/21 zonder publiek): **204 miljoen euro**

Seizoen 2020/'21 (tot 1/7/21 zonder publiek): aanvullend **127 miljoen euro**

Totaal seizoen 2020/'21 zonder publiek -> omzetderving: **331 miljoen euro***

*= (een deel van) het seizoen in het geheel niet voetballen leidt tot een nog hogere schade

HET GROTE PLAATJE (1)
DE OMVANG VAN DE UITDAGING (2019-2020)

Het fors negatieve financiële effect op 2019/'20 van bij benadering € 96 miljoen wordt buiten beschouwing gelaten. De sector is van mening dat zij dit zelf moet opvangen, met inachtneming van generieke steunmaatregelen, zoals de NOW* en met behulp van vele loyale fans en partners, met inzet van reserves, koepelorganisaties e.d.

Waar veel sectoren binnenkort weer in aangepaste vorm open kunnen, is de impact op het betaald voetbal hevig en langdurig**. Daarbij zijn (zeker in vergelijking tot het buitenlandse clubs) NL BVO's in sterke mate ingericht op, en afhankelijk van, inkomsten vanuit het stadion (kaartverkoop, businessclubs, horeca/catering en events). Er tekent zich een rampzalig scenario af indien stadions voor langere tijd niet open kunnen voor publiek.

De branche moet in transitie, dat is duidelijk. De grote impact, in combinatie met de lange duur van de Covid-19-beperkingen voor de branche, maken dat de sector niet zonder steun kan tijdens die transitie, op weg naar een duurzame toekomst binnen een *nieuw normaal*.

* Voor de periode 1 maart tot en met 30 juni 2020 is dit bij benadering €40 miljoen
** Zie Panteia 1 mei 2020, p.6: *'De sector cultuur, recreatie en overige diensten wordt het hardst geraakt'*. In CPB scenario's 2-4 met bij benadering 30% (tabel 19). En p.30: '*Binnen de huidige kabinetsmaatregelen zijn er voor de culturele sector weinig mogelijkheden om alternatieve inkomsten te genereren*'

HET GROTE PLAATJE (2)
DE OMVANG VAN DE UITDAGING (2020-2021)

Een geheel seizoen 2020/'21 zonder publiek leidt tot € 331 miljoen omzetderving*/**.

Dit is maar liefst 53% van de normale jaaromzet van € 620 miljoen*/**

De maatschappij vraagt een bovengemiddeld offer aan grootschalige publieksevenementen in het belang van de volksgezondheid. Dat offer brengen wij uiteraard, want ook voor ons staat gezondheid op 1. Altijd.

Om de overgang naar een nieuw normaal een kans te geven zonder grote ongelukken, disproportionele kapitaalvernietiging, substantiële afname van sportieve kwaliteit met een verdere negatieve impact op de inkomsten (bijvoorbeeld uit Europees voetbal) is hulp nodig, onder strikte voorwaarden.

Generieke steun helpt, behalve voor het deel van de sectorspecifieke uitdaging naar aard van de activiteiten, ernst en duur van de beperkingen. Ook lokale steun kan helpen. Maar er blijft een behoefte aan sectorsteun over, in relatie tot het bovengemiddeld offer dat wordt gebracht.

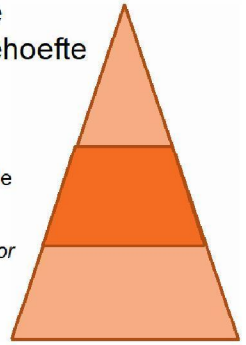

* Bij een half seizoen zonder publiek is de omzetderving voor de 34 clubs in totaal nog altijd € 204 miljoen (33%)
** In deze cijfers zijn geen transfers opgenomen. Dit zou een aanvullend negatief effect van € 96 tot € 100 miljoen op de cijfers geven. De transfermarkt is een groot probleem voor het Nederlands betaald voetbal als typisch opleidingsland, juist vanwege het wereldwijde karakter van de Covid-19 crisis. Er is geen mogelijkheid om binnenlands omzetverlies te compenseren met internationale inkomsten.
Maar ook hiervoor doet de branche géén beroep op de overheid.
NB: Eerder is op verzoek van Minister Van Rijn een indicatie afgegeven van € 400 miljoen. Dit betrof € 96 miljoen mbt 2019/'20, € 204 miljoen voor 2020/'21 indien een half seizoen zonder publiek zou moeten worden gespeeld en € 100 miljoen vanuit de transferactiviteiten. In het vervolg van deze presentatie wordt verder gerekend met enkel seizoen 2020/'21, in een scenario met een geheel seizoen zonder publiek, en blijven transferactiviteiten buiten beschouwing

NOW (1)

Dekt % omzetdaling x 90% x lonen (grondslag tot +/- 100k per jaar per persoon) + opslag sociale lasten – loonkostenbesparing (voor de groep tot 100k per persoon). Geen ontslag op economische grond en enkele andere voorwaarden; aangescherpt naar bonussen directie/bestuur, versoepeld op het punt van ontslag op economische grond bij de verlenging van 20 mei.

Loonkostenbesparingen zijn beperkt door de ‘boete’ in de regeling. Besparingen op salarissen die ongeveer een ton p.p.p.j. niet overstijgen* leiden tot korting op de NOW. Besparingen op lonen daarboven niet. Bij ‘kleinere clubs’ zet de NOW procentueel meer zoden aan de dijk, maar besparingen op personeelskosten in samenloop met de NOW zijn vrijwel onmogelijk. Bij ‘grote’ clubs is de NOW door de aftopping minder effectief, maar kan naast de NOW een besparing worden gerealiseerd op personeel >114k, bijvoorbeeld via toepassing van het sociaal akkoord, verloop in selectie, omvang selectie, etc.

* Per persoon geldt een limiet voor de NOW van € 9.538 per maand / € 114.456 per jaar

NOW (2)

De NOW is 20 mei verlengd met de maanden juni, juli en augustus 2020 (waarvan juli en augustus in 2020/'21 vallen en al in het rekenmodel zitten)

Iedere maand NOW levert branchebreed ongeveer 2,5% besparing op de jaarlijkse personeelskosten op. De rest van de noodzakelijke besparing dient in de overige personeelskosten, de ton-plussers en de periode na 1-9-2020 gerealiseerd te worden, al dan niet via opnieuw een verlenging van de NOW (branchespecifiek?).

NOW (3)

Uitgaande van NOW zolang er publieksrestricties zijn in het betaald voetbal, in het scenario dat dit het hele seizoen het geval zal zijn, zou de besparing op personeel uit kunnen komen rond de € 100 miljoen NOW + € 40 miljoen* overige besparingen op personeelskosten = € 140 miljoen (inclusief maatregel loonoffer voor een volledig seizoen uiteraard). In ons rekenmodel is gerekend met een taakstelling van € 82 miljoen op personeel. Dit zou dus een belangrijk element binnen een oplossing kunnen vormen, waarbij de (overige) steunvraag lager zou kunnen zijn, indien de besparing + NOW hoger uitkomt dan de € 82 miljoen waarmee gerekend is en dat leidt tot € 196 miljoen.

Verlenging van de NOW (voor onze branche) na 1-9-2020 zou veel clubs erg kunnen helpen.

* Dit is een inschatting en zal met name moeten komen uit besparingen op de salarissen van medewerkers die meer dan € 114.456 per jaar verdienen, de overige personeelskosten, et cetera.

WAT DOET DE SECTOR ZELF*, GENERIEKE STEUN VAN DE OVERHEID EN LOYALITEIT VANUIT FANS EN PARTNERS (1)

➢ Totale omzetderving betaald voetbal 2020/'21 zoals vermeld:	€ 331 miljoen
➢ Collectief loonoffer voor de periode tot 31 december 2020:	€ 20 miljoen -
➢ Generieke overheidssteun NOW jul/aug 2020: +/-	€ 20 miljoen -
➢ Benodigde (extra) besparingen en (alternatieve) inkomsten	€ 95 miljoen** -
Subtotaal	**€ 196 miljoen**
Herverdelingen solidariteitsfonds PAAF/koepels/reserves	€ 15 miljoen***
Herverdelingen solidariteitsfonds tbv 30 BVO's	€ 15 miljoen***-
Resteert	**€ 196 miljoen**

* Afgezien van seizoen 2019/'20 en effecten op transfers
** Hiervan ziet € 42 miljoen op personeelskosten, namelijk € 82 miljoen modelmatige besparing, minus € 20 miljoen collectief loonoffer minus € 20 miljoen NOW. De € 53 miljoen slaat op overige organisatie, -accommodatiekosten etc.
*** Het solidariteitsfonds wordt gevuld door de topclubs vanuit Europese gelden en door koepelorganisaties. Gestreefd wordt naar een omvang van € 15 miljoen. Een deel hiervan ziet op 2019/'20 en het restant op 2020/'21. Aangezien deze solidariteit intern is (herverdeling) waarbij de breedste schouders de zwaarste lasten dragen, is deze niet meegenomen in de telling voor de branche als geheel.

WAT DOET DE SECTOR ZELF, GENERIEKE STEUN VAN DE OVERHEID EN LOYALITEIT VANUIT FANS EN PARTNERS (2)

➢ Totale omzetderving betaald voetbal 2020/'21 zoals vermeld:	€ 331 miljoen
➢ Collectief loonoffer voor de periode tot 31 december 2020:	€ 20 miljoen -
➢ Generieke overheidssteun NOW jul/aug 2020: +/-	€ 20 miljoen -
➢ Taakstellingen, extra besparingen en (alternatieve) inkomsten	€ 95 miljoen -
Subtotaal	**€ 196 miljoen**
Herverdelingen solidariteitsfonds PAAF/koepels/reserves	€ 15 miljoen
Herverdelingen solidariteitsfonds tbv 30 BVO's	€ 15 miljoen-
Resteert	**€ 196 miljoen**

Bij verlenging van de NOW tot 31 december 2020 is dit € 10-23 miljoen minder

Bij verlenging van de NOW tot 30 juni 2021 is dit € 50-78 miljoen minder

Indien de top-3 gebruik kan maken van de generieke steun vanuit Go-C, verlaagt dat het verzoek om sectorspecifieke steun verder aanzienlijk. Daarbij zijn nog wel wat hobbels te nemen.

INRICHTING VAN EEN STEUNPAKKET (1)

De totale steun bedraagt 31,5% van de jaaromzet per club op basis van de prognose 2019/'20 (oktober/november 2019), vlak voor 'Corona'.

Bij dit percentage wordt branchebreed het negatieve effect op het bedrijfsresultaat door Covid-19 opgevangen dat niet beleidsmatig met besparingen e.d. op deze korte termijn kan worden overbrugd (zie vorige sheet en latere onderbouwing). Dit geldt niet per definitie voor iedere individuele club.

De steun is per club gemaximeerd op de omzetderving die modelmatig op zou treden wanneer een volledig seizoen zonder publiek zou moeten worden gespeeld.

Van de steun is per club maximaal € 7,5 miljoen een ***overbruggingsuitkering*** (maar nóóit meer dan de schade).
PAAF maken geen aanspraak op een overbruggingsuitkering.
Voor een *gemiddelde* club leidt dit modelmatig binnen de diverse clusters tot navolgend beeld:

KKD (16 clubs):	€ 1.539.000
Eredivisie Overig (14 clubs):	€ 4.411.000
PAAF (4 clubs):	€ 0

Dit betreft *theoretische, modelmatige maxima*. In werkelijkheid zal dit lager liggen.

Het eventuele restant van de steun betreft een ***overbruggingsfinanciering*** en zal op termijn moeten worden terugbetaald. Achtergrond is dat enkel de topclubs mogelijkheden hebben om naast de transitie, op termijn de steun in belangrijke mate terug te kunnen betalen. Kleinere clubs zouden anders te vol met schulden komen te zitten.

Voor iedere *speelronde* die zonder publieksbeperkingen kan worden afgewerkt, geldt een korting op de steun van 3% (Eredivisie) en 2,5% (KKD).

INRICHTING VAN EEN STEUNPAKKET (2)

De steun bedraagt per club 31,5% van de normale jaaromzet, maar zal nimmer meer bedragen dan de Covid-19 gerelateerde, objectief aantoonbare omzetderving (=c)
Hiervan bedraagt de overbruggingsuitkering per club maximaal € 7,5 miljoen (=a)
Het eventueel meerdere betreft overbruggingsfinanciering b (=c-a)

De steun kent dus een a-deel (overbruggingsuitkering) en een b-deel (overbruggingsfinanciering)

Indien de club de gehele steun in de vorm van **Overbruggingsfinanciering (b)** wil ontvangen (het a-deel is dan nul) gelden onderstaande spelregels

- …
- …

Indien de club een deel van de steun in de a-variant wil ontvangen (**Overbruggingsuitkering**) gelden navolgende <u>aanvullende</u> voorwaarden:

- …
- …

STRIKTE VOORWAARDEN

De Covid-19 gerelateerde schade moet worden aangetoond en clubspecifiek maatwerk voor de transitiefase moet in een *meerjarenplan* worden voorgelegd ter toetsing.

De *voorwaarden* en de *eigen kaders* uit het transitieplan moeten worden nageleefd. Daarop wordt *onafhankelijk* toegezien. Indien niet aan de voorwaarden voor a-steun wordt voldaan wordt ook dit b-steun (financiering) en zal dus terugbetaald moeten worden.

Clubs die minder steun nodig hebben, bij voorbaat niet aan de voorwaarden willen of kunnen voldoen óf zich niet aan de voorwaarden houden na ontvangst van de steun, ontvangen minder óf niet óf betalen ontvangen bedragen terug. Het steunverzoek is derhalve een theoretisch maximum, dat in de praktijk lager zal uitvallen. Met o.a. topclubs wordt gesproken.

Hiermee realiseren wij dat <u>enkel Covid-19 gerelateerde schade</u> in aanmerking genomen wordt, <u>binnen strikte voorwaarden</u>, en dat het anders <u>terugbetaald</u> wordt.